

GAZETA WARSZAWSKA

W^o SRZODĘ DNIA 11. STYCZNIA ROKU 1792.

Z Warszawy dnia 11. Stycznia.
Dnia 9. tego Miesiąca, przy nade-
fzłym teższym mrozie, *Wyła* pod
Warszawę w niektórych miejscach
cale stanęła.

Seliya Seymowa d. 9. tego Mie-
siąca odprawiona, znajduje się w
Supplementie dzisiejszey Gazety.

Z Paryża d. 16. Grud: Wiado-
mości z *St. Domingo* pod dniem 25.
Października donoszą, że Bunt
tameczne już zostały uśmierzone.

Do dziś dnia jeszcze Posłowie
Szwedzki y *Rosyjski* nie pożegnali
naszego Dworu dla wybierania się
ztyd- napowrot do Kraiu swego,
lubo wszystkie nasze Gazety już

piszą o tym. Pan d'Ormond na Mi-
nistra *Francuskiego* do *Rosyi* prze-
znaczony, wyjazd swoy do dal-
szego jeszcze odłożył czasu.

W Poniedziałek, to jest dnia 12.
na *Affygnatach* naszych strata była
do 40. od sta, y dawano za każdy
Luidor w gotowiznie, *Affygnatami*
płacąc po 12. *Liwrow* naddatku.
We Wtorek przecież już mnieysza
była strata na nich, i wczora 15. tyl-
ko od sta tracono na *Affygnatach*. Od
wtorku też y Rząd wpuscił w Cyr-
kulaeyą pieniądze gotowe, z kto-
rych w samey rzeczy tenże Rząd
ma jeszcze mieć w swoich ręku,
przeszło 30. Millionów.

Fermentacya między Pospolstwem tuteyszym, coraz ieszcze utrzymywana przez *Jakobinow*, nie ustaie. Lękamy się Rabunku; gdyż Pospolstwo z Przedmieścia *S. Marcella*, wiele dzid y pik obstałowało. Tym czasem *Jakobini* od kilku dni stracili wiele z kredytu swego.

Król w tych dniach ieżdżił konno na spacer po Przedmieściach *S. Antoniego* y *S. Marcella*. Lud witał go powtorzonemi okrzykami *Vivat Krol!* Na Przedmieściu ostatnim, żalił się Lud przed Królem, że teraz Chleb tak barzo iest drogi, y że Lud zostaie bez roboty: a zatym y bez sposobu zarobienia sobie na Chleb. Król łaskawie barzo odpowiedział: że ile możności będzie się starał, ażeby im robota była obmyślona; obiecał także dawać Ludowi wsparcie z własnych swych Dochodów Krolewskich. *Najjaśniejszy Panie* (wołał ku niemu Lud) *zawsze iednak iesteś naszym dobrym Krolew y naszym Oycem!* (Ale wy iakiemi iesteście Poddanemi y Synami?)

Z *Madrytu* d. 28. *Listop:* Dwór nasz nie zmienił *Systema* swego względem *Francuskich* Interesów. Ministrowie nasi odprowadzają z Ministrem *Szwedzkim* częste Konferencye, przy których rozmaici z przednieyszey *Francuskiej* Szlachty, iako to: *Xiąże de Havre*, *Xiąże de la Vauguion* przeszły *Ambassador &c.* naydują się. U nas tu poczytuia

Króla *Szwedzkiego*, iako Szefa zostającego na czele owey *Koalicji*, która na wiosnę *Kontra-Revolucyę* we *Francyi* ma uskutecznić. Monarcha *Szwedzki* osobiście wchodzić będzie w tę *Koalicyę*. *Rossya* pomyslnie także oświadcza Sentyment dla *Francuskich* Xiążąt, y własnym swym kosztem za ich stronę dokazywać będzie; *Szwecya* zaś, iak głoszą, od naszego Dworu, ku wspomionemu zamiarowi domaga się *Subsydyów*. Konsul *Szwedzki* w *Kadyx*, z tuteyszym *Szwedzkim* Sekretarzem *Posełstwa* pojechał do *Ferrol*, dla uczynienia tam, iak wieść niesie, rozporządzeń do przyięcia *Floty Szwedzkiej* z *Woykiem*. Jeżeli Szpada *Krola Szwedzkiego*, y *Worek Imperatorowey Rossyjskiej* szczyrze się przyłoży, wszystkie te bezrozumne *Francuskie* Bunt-y na placu położy.

Z *Londynu* d. 13. *Grudnia*. W *Lizbonie* dnia 27. *Listopada* uczuto mocne trzęsienie Ziemi; w iednym *Kościele*, przez to trzęsienie, *Swiece* z *Ołtarza* zrzuczone pospadały, y wielkim strachem wszyscy byli przerażeni. Nazajutrz, większa część z dystryngwowanego *Panstwa*, *Miało* opuścić.

Z *Wiednia* d. 17. *Grudnia*. *Cesarz* *Jmć*, przy okoliczności szczęśliwego rozwiązania *Arcy-Xieżney Maryi Terezy*, kazał rozdać na ubogich 4,000. *Złotych* *Cesar*; *Monarcha* *Kapitułę* *Kanoniczek* w *Hall*

w Tyrolskim, dwunastą nowemi *Prebendami* powiększył.

Francuski Posel czynił *Rekwizycyą*, ażeby Cesarz Jęgomość, iako Naywyższy Szef Państwa *Niemieckiego*, zabronić kazał dziejących się przez *Francuskich* Xiążąt na *Niemieckim* Gruncie Woiennych przygotowań. Monarcha miał mu odpowiedzieć, że Interes ten będzie wprowadzony na Sejm w *Ratysbonie*. Między *Austryą*, *Prusami* y *Saxonią*, w famey rzeczy Traktat Handlowy ma być w robocie.

Posel nasz w *Ratysbonie* ogłosił tamże, że między *Austryą* y *Prusami* zawarty został *Allians*, dążący do utrzymania *Niemieckiey Konstytucyi*, którego Punkta Przedugodne już są podpisane.

Z *Ratysbony* d. 18. Grud: Z Dekretu *Cesarzkiey Ratyfikacyi* na *Conclusum Rzeszy* pokazuje się to, że tym czasem żadne ięszcze *Prawidła* Zaczepne względem *Alsackich* Interesow nie będą przedsięwzięte, lecz ułożenie tego Interesu, torem *Negocyacyi*, na nowo ma być tentowane. Co się dotyczyę wsparcia *Francuskich* Xiążąt, niektórzy co raz ięszcze zapewniają, że *Austryą* y *Prusy* deklarowały Dworowi *Rosyjskiemu*, iż nie mogą ięszcze wdawać się w *Francuskie* Interesa; niektórzy nawet utrzymują, że *Rosyja* y *Szwecya*, takież fame przyięły teraz *Sentymenta*. Czy to się potwierdzi? czas pokaże.

Z *Sztokolmu* d. 16. Grud: Odpis na-

szego Króla Jmci na *Notyfikacyą*, że Krol *Chrześciński* przyjął *Konstytucyą*, już ięst gotowy, y dziś ięszcze wieczorem Pan *Signeul* Kuryerem odwiezie tenże Odpis do *Paryża*. Dway Kuryerowie inni, z których ieden do *Francuskich* Xiążąt iędzie do *Koblentz*, dziś wieczorem puszczają się takież w podróż.

Rozmaici *Officerowie* profilili o urlop, ale nikomu urlopu nie dawano.

Z *Paryża* d. 19. Grudnia. Na *Sessyi Narodowego Zgromadzenia* d. 15. dano *Audyencyą* pewnemu *Majorowi* z *Woyska Francuskiego*, który powrócił z *Niemiec*. Ten stanąwszy u *Kratek* doniośł *Narodowemu Zgromadzeniu*, że *Lud Niemiecki* *Konstytucyą Francuską* sekretnie admiruie. (Jęst to przestroga dla ociągających się ięszcze Panujących w *Niemczech*.) Na *Sessyi* d. 16. dekretowano, że *Assygnaty* pięć *Liwrow* niedochodzące, mają być wpuszczone w *Cyrkulacyą*. Pan *Amelet* doniośł, że przy końcu tego tygodnia, próżna będzie *Kassa* *Extraordynaryinych Przychodow*, i że ta *Kassa* winna już ięst do *Skarbu Królewskiego* 34. *Milliony*. Na wniesienie Pana *Tathasson* względem pomnożenia liczby *Assygnatów*, dekretowano znowu wydanie 300. *Millionow* równych *Assygnatów*, które z 1800. *Millio: Assygnatami* dawniey już dekretowanemi, wynoszą ogólną *Summę Assygnatów* 2.100. *Millionow*. Na uspokojenie tych,

których takie mnoſtwo Papierowych pieniędzy Narodowych zaczęło trwożyć, powiedziano, że *Dobra Narodo* importować będą najmniej 5500. Millionow. *Aſſygnaty* zatym pewną mają Hypotekę. Przyidzie na to, że *Dobra Narodowe* zmarnuiemy, *Aſſygnatow* narobiemy, Bankrutami zoſtaniemy, y *Francyą* Naſzą zgubiemy.

Na Seſſyi dnia 17. między innemi, *Leodyſcy* y *Brabantſcy* Patryoci z Kraiów ſwoich zbiegli do *Francyi*, pręśli o pozwolenie, ażeby im było wolno wyſtawić Pułk złożony z Wſpółziomków ſwoich, gdyż ſpodziewaiają ſię, że wielu barzo ziednoczy ſię z niemi, y dopiero wtargnąć zechcą w tenże kray, z którego uchodzić byli przymuſzeni. Prezyduiący odpowiedział im: że Zgromadzenie weźmie to na rozważę.

Deputacya z *Perpignam* donioſła, że 35. Officerów z Garnizonu tamiecznego w areszcie oſadzono za to, że tameczną Cytadelę chcieli wydać *Emigrantom*.

Minifter Woienney przynioſł Liſt od Króla z zaſwiadczeniem, iż tenże Miniſter Woienney potrzebaie na ſwój Departament 20. Millionow, ażeby Zgromadzenie Narodowe radziło o tym. Miniſter potym uczynił Explikacyą, na co te pieniądze mają być zażyte.

Twierdzą, że Król dziś oznaymi Narodowemu Zgromadzeniu, iż Dekretowi przeciwko *Xięsom Nie-*

przyſięgłym, Sankcyi nie da. Day Boże, żeby to nie ſprawilo rozruchow iakich.

Z *Paryża* d. 19. Grud: Miniſter Woienney Pan de *Narbonne* piſał Liſty do Panów de *Contades*, de *Mouchy*, de *Mailly* de *Beauveau*, de *Laval*, y de *Segur*, iako do ſzeſciu Marſzałków *Francyi*, ażeby wykonali Przyſięgę Woynkowym Oſobom nakazaną. Panowie de *Mouchy*, de *Mailly*, de *Beauveau*, y de *Laval*, odpisali już Miniſtrowi, że nie mogą wykonać tey Przyſięgi. P. de *Segur* przyſięgł, co wielu zadziwiło. Pan de *Contades*, iak nayſtarſzy (gdyż zaczyna już 88. rok wieku ſwego) nie odpisał ieſzcze, ale zapewne, iak po wſzechnie twierdzą, przyſięgi nie wykona. Zaczyn teraz, Panowie de *Rocheambeau*, *Luckner*, y *la Fayette*, nominowani będą na Marſzałków *Francyi*.

Miniſter Woienney w *Metz*, konferencye odprawi z Generalami *Rocheambeau*, y *Luckner*, względem plany operacyi woiennych przeciwko *Emigrantom*, z ktoremi woyna zdanie ſię być nieuchronna.

Z *Bayonne* donoſzą pod dniem 16. Grudnia, że *Hiſpania* teraz całą ſwą Milicyą uzbraiać każe.

Jakobini, ktorzy dotąd koniecznie chcieli Woyny, teraz mocno hałaſują na prawidła woienne przeciwko *Emigrantom* ułożone. Ztąd ſię pokazuje, że oni iedynie tylko ſtaraiają ſię utrzymywać zamieſzania w kraju nieuſtanne.

S U P L E M E N T

DO GAZETY WARSZAWSKIEY

We SRZODĘ DNIA 11. STYCZNIA R. 1792

Z Warszawy dnia 11. Stycznia.

SESSYA SEYMOWA DXXI. Dnia 9. Stycznia.

Po Zgajeniu Sessyi przez JP. Marszałka, czytał JP. Sekretarz Seymowy wielorakie Projekta, jako to: (1) Projekt Deklaracyi względem objaśnienia Prawa w R. 1764. o Popowiczach *Ruskich* zapadłego. (2) Wyznaczenie Mieysc dla Sądów Ziemianiskich. (3) Względem ustanowienia Kommissyów Cywilno-Woyskowych w tych Powiatach, które na Seymie terazniayszym podzielone y ustanowione zostały. (4) Projekt względem pozwolenia Sędziom terazniayszym Ziemianiskim, którzyby Zastawne tylko Posessye mieli, aby na ten raz mogli być na Sędziów *Eligibiles*. (5) Deklaracya Prawa zapadłego względem Miasta *Appellacyjnego Wschowy*. (6) Projekt względem pozwolenia nabycia Dóbr Ziem: II. XX. *Bazylianom Włodzimiskim* za Sumę Trzykroć Sto Tysięcy Zło: *Polskich*. Te wszystkie Projekta, jednomyslnością przyjęte, y w Prawo zamienione zostały. Sessya Solwano na Piątek następujący, to jest na dzień 13. Stycznia.

Z *Bruxelli* d. 12. Grudnia. Niezgody między naszym Rządem y Stanami *Brabancyi* wzmagają się. Stany uporczywie wzbraniają się pozwolić na *Subsidia* dla Cesarza, y niechęć nawet kazać Podatki wybierać, przeto od początku tego tygodnia, Kontrybucyi żadnych nie zapłacono, y teraz zapisuje się tylko to, co z Mieszkańców kto do Skarbu wnosi. Stany *Brabanckie* chcą wysłać Deputacyą do *Wiednia*. Rząd tuteyszy nie odmówił im, y pozwolił na to, ale przy tym deklarował, że ten krok będzie nadaremny, y że Cesarz Jmć nie dobrze przyjmie Deputacyą.

Z *Paryża* d. 19. Grud: Z *Awenionu* donoszą, że wiadomy *Jourdan* publicznie twierdzi, iż żadney zgola kary nie lęka się za swe postęпки, gdyż co czynił, czynił to na rozkaz Marszałka Polnego Pana *de Ferrieres*, który z początku w *Awenionie* miał Kommandę nad Woyskiem *Francuskim*, y że on, to jest *Jourdan* złoży na to Dokument, y dowiedzie tego Listami do siebie od innych pisanemi. Wiadomo, że Pan *de Ferrieres* jest kreaturą *Xcia d'Orleans*.

Prezydujący Narodowego Zgromadzenia wyraził swój żal w *Gazecie Powszeczney* (*Gazette Universelle*) o to, że wszystkie Gazety Publiczne doniosły, iakoby on w odpowiedzi swej do Króla na Sesię dnia 14. nie dawał Królowi Tytułu *Najjaśniejszy Pante* (*Sire*) gdy jednak on swą do Króla Mowę, od tegoż słowa zaczął. Ci atoli, którzy przy tej okoliczności na Zgromadzeniu przytomni byli, przecząc temu, stale utrzymują, że ów tytuł od Prezydującego Królowi dany nie był.

Przecież od tego czasu, iak Król na Zgromadzeniu Narodowym oświadczył, iż surowe prawidła przeciwko *Emigrantom* mają być używane, Publiczne Papiery nasze y *Affygnaty*, cokolwiek z upadku swego podniosły się. (W *Hamburgu* na *Affygnatach Francuskich* strata jest 29. od Sta.)

Z *Rzymu* dnia 9. *Grudnia*. *Ociec S.* barzo na zdrowiu zapadł; trzy razy mu krew puszczono, y *Wezykatorya* do ramienia przykładano.

We *Wtorek* przyjechał tu *l'Abbé Maury*, y wysiadł z *Karety* przed *Pałacem Kardynała Zelada*. Po przybyciu swoim udał się zaraz do *Papieża*, y potem do *Kardynała Bernis*, gdzie rozmawiał długo z *Krolewiami Francuskimi*. Uważano, że *Kuryer z Francyi* przybyły, oddawał mu duży *Pakiet*; lecz *JX. Maury* nieotworzyłszy *Pakietu* tego, przez *Pocztę* nazad do *Francyi* go odesłał.

Z *Carogrodu* d. 12. *Listop*: *Wiadomość o śmierci Xcia Potemkina*, iak tu była całę niespodziewana, tak wielkie wrażenie sprawiła na umysłach. *Tureckie Ministerium* mniema, że podpisanie *Pokoju z Rosyją*, przez tę okoliczność zostanie załatwione; wielu zaś z *Greków*, którzy swoy *Miątek* y swe szczęście winni *Xiążęciu* rzeczonemu, y przez niego do *Fortuny* przyszli, mocno straty tej żałują. Tymczasem *Rząd Turecki*, *Flotę* y *Woyśko* do najlepszego stanu przyprowadza, iedynie przeto, ażeby nie był przymuszony zdać się na dyszkrecyą swych *Nieprzyjaciół*.

Z *Wiednia* dnia 21. *Grudnia*. *Wczora Kuryer Rossyjski* z *Sas* tu przybył; *Listy* przez niego przywiezione, zawierają w sobie pomyslną tę wiadomość, że *Pokoy* między *Rosyją* y *Portą Ottomańską*, podług wszelkiego do prawdy podobieństwa, w tym *Miesiącu* ieszcze zostanie podpisany.

Xiąże Jmć Elektor Koloński wyjechał ztąd na dniu 18. tego *Miesiąca* do *Kraiu* swego.

Od *Granic Rossyjskich* d. 21. *Grudnia*. Z *Peterzburga* donoszą, że

Xiaże Repnin z Moskwy dnia 1. tego Miesiąca tam przyjechał. Dwór Lizboński, iak głoszą, kazał deklarować Dworowi Rosyjskiemu, względem Interesów Francuskich, że o tych Interesach chce traktować z Sprzymierzonymi z Portugalią Mocarstwami, y mianowicie z Cesarzem Rzymskim.

Z Moskwy piszą, że General en Chef, General-Adjutant, Generalny Gubernator Finlandski, Kawaler rozmaitych Orderów, Hrabia de Bruce, tam umarł.

Z Frankfurtu d. 24. Grud: Głoszą, że Batalion jeden z Gwardyi Narodowej Francuskiej przybył już do Zabern nad Renem. Miasteczko to jest pod Francuskim Panowaniem, ale jeszcze na gruncie Państwa Niemieckiego w Biskupstwie Spireńskim. Przeciwnie znowu Emigranci po tej stronie z Kantonami swemi, ile możliwości, coraz daley rozpościerają się. Jeżeli obie strony bliższe coraz ku sobie uczynią kroki, tedy naostatku ścierać się z sobą koniecznie muszą. Nie tak lękamy się przed Wojskami, iako barziej przed wszelakiego rodzaju Chłapstrą, któraby przy tej okazji rabowała y plondrowała.

Dnia 11. tego Miesiąca w St. Landelin z uroczystością wielką odprawowała się Benedykcyja Chorągwi dla Legii Emigrantów Hrabiego Mirabeau.

Z Berlina d. 27. Grudnia. Turecki Posel miał dziś u naszego Dworu Audyencyą pożegnania, y za 10. dni powrot swoy rozpocznie przez Drezno, Wiedeń, do Carogrodu nazad.

Z Koblenz d. 20. Grud: Za doysciem wiadomości do nas, że rozniesiona owa o powtorney ucieczce Króla Francuskiego wieść, jest zmyślona, Hrabia Prowancyi do zgromadzoney Szlachty Francuskiej, następującą rzecz uczynił: „Mości Panowie! Radość nasza była krótką, ale nateżoną. Nie dopieliliśmy tego szczęścia, na które z tak bliska patrzaliśmy; iednakże o dopięciu onego kiedykolwiek, nam rozpaczać nie należy. Utrzymujemy wszyscy w sercach naszych, uszanowanie iednostayne, y miłość iednakową ku Królowi naszemu. Jakokolwiek przykra jest okoliczność terażniejsza, tak iednak usprawiedliwia ona nasze do Monarchy naszego przywiązanie, y dowodzi, że poczciwi Ludzie bywają zawsze od Złości wych oszukani. Wszyscy więc Przysięgamy, że nieszczęśliwemu Królowi naszemu będziemy wierni. Tu wszystka Szlachta Przysięgę wykonała. Poczym dopiero odezwał się Hrabia Artezji w następujący sposób: „Moy Bracie! Kiedy od takich Meżów jesteśmy otoczeni, tedy nietylko nas nadzieia nieodbiega względem przy-

„wrocenia znowu nazad *Konstytucyi Dawney*, ale pewność nawet „skutku pomysłu przystępuje. „

Z *Wiednia d. 20. Grud.* Cesarz Jmć, mając wzgląd na wielkie w Naukach załugi tuteyszego *Ex-Jezuity* JX. Michała *Denis*, uczynił go Biblioteki Dworskiej Pierwszym Kustoszem, y Konsyliarzem Aktualnym. Gdy tuteyszym *Ex-Jezuitom* winiszowano, że ich Konfrater nalażł takie względy u Cesarza, ieden z nich rzekł: „Radniey- „si y zdatnieyszy bylibyśmy, ażeby nam raczey odpięto owo fatal- „ne dla całego Dobra Pospolitego *Ex*, niż gdy nam przypinają „Świetne iakieżkolwiek obce Tytuły. *Dawid* od trzody na bitwę „przeciwko *Goliatowi* idący, gdy od Króla *Saula* w szaty Królew- „skie y w Karacnę byłubrany, nie mógł nic począć przeciwko *Go- „liatowi*; iakże tylko te zawadzaiące świetności z siebie zrzucił, a „do dawnego swego pasterskiego kija y torby z procą powrócił, „Nieprzyjaciela Ludu Bożego szczęśliwie pokonał. „ Toż samo chciał wyrazić y drugi tuteyszy *Ex-Jezuita*, który po Kallacyi Za- konu swego, o sobie y o Towarzyszach swoich napisał dwa następ- pujące *Łacińskie* Wierfze; a to z okoliczności, iż za czasów Zakon- nych, zwano ich *Reverendi Patres*, a teraz nazywają *Reverendi Do- mini*.

*Nos fuimus PATRES, DOMINI nunc cogimur esse ;
Quod feceris PATRES, non facient DOMINI.*

Przy dzisiejszey Gazecie, rozdaie się *Addytament*, zawierający Nową Konstytucyą o Sz-
dach Ziemianskich.

DONIESIENIA Z WARSZAWY DNIA 11. Stycznia Roku 1792.

Ktoby chciał mieć miejsce na Guwernera, Posiadaiący umiejętność Historji, Geografji, także *Francuski*, *Łaciński* y *Niemiecki* język umiejący, niech się zgłosi do Domu pod N. 1824. sytuowanego na Nowym Mieście w Ulicy Kozłej, chochy w przeciągu dwóch Miesięcy.

U Pisarza Magazynu Żelaznego JP. *Jezierskiego* Kalfetelana *Łukows*: znajduią się ręczne pily Cudzoziemskim w niczym nieustępujące, tak do tarcia drzewa, iako y klepek *Gdańskich* Fabryki *Malinieckiej*. Za dobroć onych Skład ręczy, a nie zdatne nazad przyjąć jest obligo- wany. — U tegoż Pisarza są na Składzie Wanny malowane z Żelaznemi obręczami, stoliki, kanapy, drzwi fałowane, malowane y okute, kotły miedziane, które za pomierną cenę na- być można.

W Księgarni J. L. *Kocha* przy Kollegiacie S. *Jana* pod N. 4. znajduje się Nowa Książka do Nabożeństwa, nakładem tegoż wydana pod tytułem *Oltarz Złoty*, in 12. dobrym porządkiem ułożona, w której przy końcu znajduje się Modlitwa na podziękowanie P. Bogu za Konstytu- cyą dnia 3. Maja w R. 1791. dla Narodu Polskiego otrzymaną. Na przednim papierze w prze- dniey oprawie z futerałem kosztuje Zł: 8. na podleyszym Zł: 5. Znajduie się także osobno Mo- dlitwa wyżey wspomniona; kosztuje gr: 5.